

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

19 ta' Lulju 2012 (*)

“Direttiva 2006/112/KE — Artikolu 56(1)(e) — Artikolu 135(1)(f) u (g) — Eżenzjoni ta' tranżazzjonijiet li jikkonsistu fl-immaniżjar ta' assi permezz ta' titoli (immaniżjar ta' portafoll)”

Fil-Kawża C-44/11,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, immressqa mill-Bundesfinanzhof (il-ġermanja), permezz ta' deċiżjoni tat-28 ta' Ottubru 2010, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-31 ta' Jannar 2011, fil-proċedura

Finanzamt Frankfurt am Main V-Höchst

vs

Deutsche Bank AG,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn J. N. Cunha Rodrigues, President tal-Awla, U. Löhmus, A. Rosas (Relatur), A. Ó Caoimh u A. Arabadjiev, Imqallfin,

Avukat ġenerali: E. Sharpston,

Reġistratur: R. ?ere?, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-1 ta' Marzu 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Finanzamt Frankfurt am Main V-Höchst, minn M. Baueregger, b'ala aġent,
- għal Deutsche Bank AG, minn P. Farmer u P. Freund, barristers,
- għall-Gvern ġermani?, minn T. Henze, b'ala aġent,
- għall-Gvern Olandi?, minn C. M. Wissels u M. K. Bulterman, b'ala aġenti,
- għall-Gvern tar-Renju Unit, minn C. Murrell, b'ala aġent, assistita minn R. Hill, solicitor,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn C. Soulay u L. Lozano Palacios kif ukoll minn B.-R. Killmann, b'ala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali, ippreżentati matul is-seduta tat-8 ta' Mejju 2012,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 56(1)(e) u 135(1)(f) u (g) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (U L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva 2006/112”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn Finanzamt Frankfurt am Main V-Höchst (iktar 'il quddiem il-“Finanzamt”) u d-Deutsche Bank AG (iktar 'il quddiem id-“Deutsche Bank”), b'mod partikolari dwar il-klassifikazzjoni, għall-finijiet ta' eżenzjoni mit-taxxa fuq il-valur miżjud (iktar 'il quddiem il-“VAT”), ta' servizzi ta' mmaniġġjar ta' assi permezz ta' titoli (iktar 'il quddiem “immaniġġjar ta' portafoll”) ipprovduti mid-Deutsche Bank.

Il-kuntest ġuridiku

Il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni

3 Fil-mument ta' meta seġew il-fatti fil-kawża prinċipali l-Artikolu 56 tad-Direttiva 2006/112 kien jipprovdi:

“1. Il-post ta' provvista tas-servizzi li jgħin lil konsumaturi stabbiliti barra mill-Komunità, jew lil persuni taxxabli stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess Stat Membru b'għall-fornitur, għandu jkun il-post fejn il-konsumatur stabbilixxa n-negozju tiegħu jew għandu stabbiliment fiss li għalih jingħata s-servizz, jew, fin-nuqqas ta' post b'għal dan, il-post fejn hu jkollu l-indirizz permanenti tiegħu jew fejn normalment ikun residenti:

[...]

e) transazzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assigurazzjoni, li jinkludu ri-assigurazzjoni, bl-eżenzjoni ta' kiri ta' kaxxiforti;

[...]”

4 Skont l-Artikolu 135 ta' din id-Direttiva:

“1. L-Istati Membri għandhom jeżentaw it-transazzjonijiet li jgħin:

a) assigurazzjoni u transazzjonijiet ta' ri-assigurazzjoni, inklużi servizzi relatati mwettqa mill-brokers ta' l-assigurazzjoni u l-agenzi ta' l-assigurazzjoni;

[...]

f) transazzjonijiet, inkluż negozjar iġda mhux l-immaniġġjar jew iġ-ġamma fiġ-ġur, f'ishma [azzjonijiet], interessi [ishma] f'kumpanniji jew assoċjazzjonijiet, obligazzjonijiet (debentures) u sigurtajiet oġrajn, iġda esklużi dokumenti li jstabbilixxu titolu għal merkanzija, u d-drittijiet jew sigurtajiet imsemmija fl-Artikolu 15(2);

g) l-immaniġġjar ta' fondi speċjali ta' investiment kif definiti mill-Istati Membri;

[...]”

Il-leġiżlazzjoni ġermaniża

5 L-Artikolu 3a(3) tal-Liġi dwar it-taxxa fuq il-valur miżjud tal-2005 (Umsatzsteuergesetz 2005), fil-verġjoni tagħha fis-seġġ fil-mument ta' meta ġraw il-fatti fil-kawża prinċipali (iktar 'il quddiem l-“UStG”), kien jipprovdi:

“Jekk il-konsumatur ta' wie?ed mis-servizzi l-o?ra msemija fil-paragrafu 4 tkun impri?a, b'deroga mill-paragrafu 1, is-servizz ji?i meqjus b?ala pprovdut fil-post ta' fejn il-konsumatur iwettaq l-attività tieg?u. Madankollu, jekk is-servizz jing?ata lil stabbiliment fiss ta' imprenditur, is-servizz jitqies b?ala li ng?ata f'dan il-post. Jekk il-konsumatur ta' wie?ed mis-servizzi l-o?ra msemija fil-paragrafu 4 ma tkunx impri?a u jkollu r-residenza jew is-sede tieg?u fit-territorju ta' pajji? terz, is-servizz jitqies b?ala li ng?ata fl-imsemmi post ta' residenza jew fejn tinsab is-sede.”

6 L-Artikolu 3a(4)(6)(a) ta' din il-li?i kien jipprovdi:

“Fis-sens tal-paragrafu 3, ?servizzi l-o?ra' tfisser: [...]

a) is-servizzi l-o?ra b?al dawk deskritti fl-Artikolu 4(8)(a) sa (h), u (10) kif ukoll il-?estjoni ta' krediti u ta' garanziji ta' kreditu, [...]”.

7 Skont l-Artikolu 4(8)(e) u (h) tal-UStG:

“Fost l-operaturi msemija fl-Artikolu 1(1)(1) huma e?entati:

[...]

e) tran?azzjonijiet fin-negozju ta' titoli, inklu? negozjar i?da mhux i?-?amma fi?-?gur jew l-immani??jar ta' titoli

[...]

h) immani??jar ta' fondi ta' investiment skont il-li?i ?ermani?a fuq l-investimenti [Investmentgesetz] u ta' skemi ta' pensjonijiet skont il-li?i ?ermani?a dwar is-supervi?joni tal-kumpanniji tal-assigurazzjoni [Versicherungsaufsichtsgesetz].

[...]”

8 Skont komunikazzjoni ma?ru?a tal-Ministeru tal-Finanzi, li hija ?irkolari interpretattiva li ma torbotx lill-qrati,

“L-Artikolu 3a(3) u (4)(6)(a) tal-UStG ma japplikax g?ad-determinazzjoni tal-post tat-tran?azzjonijiet ta' mmani??jar ta' assi. Lanqas ma hija possibbli applikazzjoni diretta tal-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112/KE, li jipprovdi li l-post tal-e?ekuzzjoni g?andu ji?i ddeterminat, f'?erti ka?ijiet, fir-rigward ta' ?transazzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assicurazzjoni', skont is-sede jew l-istabbiliment tal-klijent. It-?transazzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assicurazzjoni' jirrappre?entaw kun?etti tad-dritt Komunitarju u g?andhom ji?u interpretati inkwantu tali. Id-Direttiva 2006/112/KE — u, sal-31 ta' Di?embru 2006, anki s-[Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23)] — ?ertament ma [tiddefinixx] b'mod pre?i? x'jinvolu dawn il-kun?etti. Madankollu, id-Direttiva 2006/112/KE, fl-Artikolu 135(1)(a) sa (f) tag?ha, tinkludi dikjarazzjonijiet pre?i?i fuq l-interpretazzjoni ta' dawn il-kun?etti. L-immani??jar ta' assi ma jissemmiex fid-dispo?izzjonijiet imsemija iktar 'il fuq. Mill-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112/KE [...] lanqas ma jirri?ulta li din id-dispo?izzjoni hija meqjusa b?ala li tkopri tran?azzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assicurazzjoni o?ra.

L-“immani??jar ta’ assi”, li huwa servizz uniku, huwa taxxabli. L-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 4(8)(e) tal-UstG ma tapplikax peress li l-immani??jar ta’ assi (immani??jar ta’ portfolli) ma huwiex inklu? fost it-tran?azzjonijiet a?evolati skont id-dispo?izzjonijiet imsemmija iktar ‘il fuq. [...]”

Il-fatti li taw lok g?all-kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

9 Matul l-2008 Deutsche Bank ipprovdiet, direttament u permezz ta’ sussidjarji, servizzi ta’ mmani??jar ta’ portfolli lil klijenti investituri, Dawn tal-a??ar inkarigaw lil Deutsche Bank kemm sabiex timmani??ja titoli b’mod awtonomu billi tie?u inkunsiderazzjoni l-istrate?iji ta’ investiment mag??ula minn dawn il-klijenti investituri, ming?ajr ma titlob minn qabel l-istruzzjonijiet tag?hom, kif ukoll sabiex tadotta kull mi?ura rilevanti g?al dan il-g?an. Deutsche Bank kienet awtorizzata li tag?mel u?u minn attivi (titoli) f’isem u g?all-klijenti investituri.

10 Il-klijenti investituri kienu j?all-su remunerazzjoni annwali ekwivalenti g?al 1.8 % tal-valur tal-assi mmani??jati. Din ir-remunerazzjoni kienet komposta minn parti li tirrigwarda l-immani??jar tal-assi, li kienet tammonta g?al 1.2 % tal-valur tal-assi mmani??jati, u parti li kienet tirrigwarda x-xiri u l-bejg? ta’ titoli, li kienet tammonta g?al 0.6 % tal-attiv. Din kienet tkopri wkoll i?-?amma ta’ kontijiet kurrenti u tad-depo?itu kif ukoll il-kummissjonijiet ta’ sottoskrizzjonijiet g?ax-xiri ta’ azzjonijiet, inklu?i azzjonijiet f’fondi mmani??jati minn impri?i ta’ Deutsche Bank.

11 Wara kull trimestru u wara kull sena kull klijent investitur kien jir?ievi Rapport fuq l-i?vilupp tal-immani??jar tal-assi tieg?u u kelli d-dritt, f’kull mument, li jtemm ming?ajr avvi? minn qabel il-mandat ta’ mmani??jar.

12 Meta bag?tet id-dikjarazzjoni preliminari tag?ha tal-VAT g?all-perijodu ta’ Mejju 2008, id-Deutsche Bank indikat b’mod spe?ifiku lill-Finanzamt li hija kienet tqis li s-servizzi pprovduti fil-kuntast tal-immani??jar ta’ portfolli kienu e?entati abba?i tal-Artikolu 4(8) tal-UstG, meta dawn kienu pprovduti lil klijenti investituri fit-territorju ?ermani? u fil-kumplament tat-territorju tal-Unjoni Ewropea. Hija indikat ukoll li, abba?i tal-Artikolu 3a(4)(6)(a) tal-UstG, kienet tqis li dawn is-servizzi lanqas ma kienu taxxabli meta dawn ji?u pprovduti lil klijenti investituri stabbiliti fi stati terzi.

13 Il-Finanzamt ?a?ad dan l-argument u fid-29 ta’ April 2009 ?are? kont g?all-?las bill-quddiem tal-VAT g?all-perijodu ta’ Mejju 2008, fejn huwa kkunsidra li t-tran?azzjonijiet ta’ mmani??jar ta’ portfolli f’isem il-klijenti investituri inkwistjoni kienu taxxabli u mhux e?entati.

14 Il-kontestazzjoni ta’ Deutsche Bank kontra dan il-kont g?all-?las ?iet mi??uda. Min-na?a l-o?ra, il-Finanzgericht (il-Qorti tal-Finanzi) laqg?et ir-rikors li Deutsche Bank ippre?entat quddiemha. Il-Finanzamt sussegwentement ippre?enta appell “fuq punt ta’ li?” quddiem il-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi) kontra d-de?i?joni mog?tija mill-Finanzgericht.

15 Peress li kellha dubji, b’mod partikolari, dwar il-klassifikazzjoni tal-immani??jar ta’ portfolli fir-rigward tal-e?enzjoni mill-VAT, il-Bundesfinanzhof idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) [L-immani??jar ta’ portfolli], li hija attività remunerattiva fejn persuna taxxabli tie?u de?i?jonijiet awtonomi dwar xiri u bejg? ta’ titoli u te?egwixxi dawn id-de?i?jonijiet permezz tax-xiri u tal-bejg? ta’ titoli, hija e?enti mit-taxxa

– biss b?ala [immani??jar] tal-fondi ta’ investiment g?al numru ta’ investituri kollettivament, skont l-Artikolu 135(1)(g) tad-Direttiva [2006/112/KE], jew ukoll

– b?ala ?estjoni [immani??jar] ta' portafoll individwali g?al ?erti investitori skont l-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva [2006/112] (tran?azzjoni ta' titoli jew b?ala negozjar ta' tali tran?azzjoni)?

2) G?all-finijiet tad-determinazzjoni tas-servizz prin?ipali u tas-servizz an?illari, liema importanza g?andha ting?ata lill-kriterju li jipprovdli li s-servizz an?illari ma jikkostitwixxi g?all-klijentela g?an fih innifsu, i?da mod kif wie?ed jibbenefika bl-a?jar kundizzjonijiet mis-servizz prin?ipali tal-fornitur, fir-rigward ta' fatturazzjoni separata tas-servizz an?illari u tal-possibilità li s-servizz an?illari jista' ji?i pprovdut minn terz?

3) L-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva [2006/112] japplika biss g?as-servizzi elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g) tad-Direttiva [2006/112] jew jinkludi wkoll [l-immani??jar ta' portafoll], anki jekk din it-tran?azzjoni ma taqax ta?t din id-dispo?izzjoni tal-a??ar?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq it-tieni domanda

16 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, li g?andha ti?i e?aminata l-ewwel, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, fil-kuntest tad-determinazzjoni, minn na?a, tas-servizz prin?ipali u, min-na?a l-o?ra, tas-servizz an?illari ta' mmani??jar ta' portfolli, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri attivit? remunerattiva fejn persuna taxxabbi tie?u de?i?jonijiet awtonomi dwar xiri u bejg? ta' titoli u te?egwixxi dawn id-de?i?jonijiet permezz tax-xiri u tal-bejg? ta' titoli, x'importanza g?andha ting?ata lill-kriterju li jipprovdli li s-servizz an?illari ma jikkostitwixxi g?all-klijentela g?an fih innifsu, i?da mod kif jibbenefika bl-a?jar kundizzjonijiet mis-servizz prin?ipali tal-fornitur, fir-rigward ta' fatturazzjoni separata tas-servizz an?illari u tal-possibilità li s-servizz an?illari jista' ji?i pprovdut minn terz.

17 Preliminarjament, g?andu ji?i osservat li attivit? ta' mmani??jar ta' portfolli b?al dik imwettqa minn Deutsche Bank fil-kaw?a prin?ipali tinvolvi diversi elementi.

18 Skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, meta tran?azzjoni tkun ikkostitwita minn sensiela ta' elementi u ta' azzjonijiet, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni ?-?irkustanzi kollha li fihom isse?? it-tran?azzjoni inkwistjoni, sabiex ji?i ddeterminat, b'mod partikolari, jekk din it-tran?azzjoni tinvolvix ?ew? servizzi distinti jew iktar jew jekk din tinvolvix servizz wie?ed (ara, f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-27 ta' Ottubru 2005, Levob Verzekeringen u OV Bank, C-41/04, ?abra p. I-9433, punt 19, kif ukoll tal-10 ta' Marzu 2011, Bog et, C-497/09, C-499/09, C-501/09 u C-502/09, ?abra p. I-1457, punt 52).

19 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li jkun hemm servizz wie?ed b'mod partikolari meta element g?andu ji?i kkunsidrat b?ala li jikkostitwixxi s-servizz prin?ipali filwaqt li element ie?or g?andu ji?i meqjus b?ala servizz an?illari li jikkondividi x-xorti fiskali tas-servizz prin?ipali (ara, is-sentenza tal-15 ta' Mejju 2001, Primback, C-34/99, ?abra p. I-3833, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata).

20 Madankollu, g?andu jittfakkar li jista' jkun hemm servizz wie?ed, g?all-finijiet tal-VAT, anki f'?irkustanzi o?ra.

21 G?alhekk, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li dan jista' wkoll ikun il-ka? meta ?ew? elementi jew atti, jew iktar, ipprovduti mill-persuna taxxabli lill-konsumatur, ikkunsidrat b?ala konsumatur medju, tant ikunu marbuta mill-qrib li jiformaw, o??ettivament, servizz ekonomiku wie?ed li ma jistax jinfired u li s-separazzjoni tieg?u f'partijiet tkun ta' natura artifi?jali (sentenza Levob Verzekeringen u OV Bank, i??itata iktar 'il fuq, punt 22).

22 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet u sabiex ting?ata risposta utli lill-qorti tar-rinviju g?andu ji?i kkunsidrat li, permezz tat-tieni domanda tag?ha, l-imsemmija qorti essenzjalment titlob il-klassifikazzjoni, g?all-finijiet tal-VAT, tas-servizz ta' mmani??jar ta' portfolli inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, attività remunerattiva fejn persuna taxxabli tie?u de?i?jonijiet awtonomi dwar xiri u bejg? ta' titoli u te?egwixxi dawn id-de?i?jonijiet permezz tax-xiri u tal bejg? ta' titoli u, b'mod partikolari, sabiex ji?i ddeterminat jekk din l-attività g?andhiex ti?i kkunsidrata b?ala servizz ekonomiku wie?ed.

23 Jekk jittie?du inkunsiderazzjoni, skont il-?urisprudenza ??itata fil-punt 18 ta' din is-sentenza, i?-?irkustanzi kollha li fihom ji?vol?i dan is-servizz ta' mmani??jar ta' portfolli, jidher li dan huwa essenzjalment ta?lita, minn na?a, ta' servizz ta' anali?i u ta' sorveljanza tal-assi tal-klijent investitur u, min-na?a l-o?ra, ta' servizz ta' xiri u ta' bejg? ta' titoli veru u proprju.

24 G?alkemm huwa minnu li dawn i?-?ew? elementi tas-servizz ta' mmani??jar ta' portfolli jistg?u jing?ataw separatament. Fil-fatt, klijent investitur jista' jkun jixtieq biss servizz ta' konsulenza u jippreferi jidde?iedi u jwettaq it-tran?azzjonijiet ta' investiment huwa stess. Minn na?a l-o?ra, klijent investitur li jippreferi jie?u huwa nnifsu d-de?i?jonijiet ta' investiment ta' titoli u, b'mod iktar ?enerali, li jorganizza u jissorvelja l-assi tieg?u, ming?ajr ma jwettaq l-atti ta' bejg? jew ta' xiri, jista' jag?mel u?u mis-servizzi ta' intermedjarju sabiex iwettaq l-imsemmija tran?azzjonijiet.

25 Madankollu, il-klijent investitur medju, fil-kuntest ta' servizz ta' mmani??jar ta' portfolli b?al dak imwettaq minn Deutsche Bank fil-kaw?a prin?ipali, ifittex ?ustament ta?lita ta' dawn i?-?ew? elementi.

26 Kif osservat l-Avukat ?enerali fil-punt 30 tal-konkluzjonijiet tag?ha, il-fatt li l-investitur jidde?iedi dwar l-a?jar strate?ija g?ax-xiri, g?all-bejg? jew g?a?-?amma ta' titoli jkun inutli, g?all-istess investitur fil-kuntest tas-servizz ta' mmani??jar ta' portfolli, jekk din l-istrate?ija ma ti?ix implementata. Bl-istess mod, lanqas ma jkun jag?mel sens li l-investitur iwettaq jew ma jwettaqx, skont il-ka?, bejg? jew xiri ming?ajr g?arfien espert jew ming?ajr anali?i minn qabel tas-suq.

27 G?alhekk, fil-kuntest tas-servizz ta' mmani??jar ta' portfolli inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, mhux biss talli dawn i?-?ew? elementi ma jistg?ux ji?u sseparati i?da talli dawn g?andhom, barra minn hekk, jitqieg?du fuq l-istess livell. Fil-fatt, it-tnejn li huma huma indispensabbli g?at-twettiq tas-servizz globali, b'tali mod li ma huwiex possibbli li ji?i kkunsidrat li wie?ed g?andu jitqies b?ala li huwa s-servizz prin?ipali u l-ie?or b?ala li huwa s-servizz an?illari.

28 Konsegwentement, g?andu ji?i kkunsidrat li l-imsemmija elementi tant huma marbuta mill-qrib li jiformaw, o??ettivament, servizz ekonomiku wie?ed li s-separazzjoni tieg?u f'partijiet tkun ta' natura artifi?jali.

29 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet esposti iktar 'il fuq, ir-risposta g?at-tieni domanda mag?mula g?andha tkun li servizz ta' mmani??jar ta' portfolli, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri attività remunerattiva fejn persuna taxxabli tie?u de?i?jonijiet awtonomi dwar xiri u bejg? ta' titoli u te?egwixxi dawn id-de?i?jonijiet permezz tax-xiri u tal-bejg? ta' titoli, huwa kompost minn ?ew? elementi li tant huma marbuta mill-qrib li jiformaw, o??ettivament, servizz ekonomiku wie?ed.

Fuq l-ewwel domanda

30 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, li għandha tiżi eżaminata t-tieni, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 135(1)(f) jew (g) tad-Direttiva 2006/112 għandux jiżi interpretat fis-sens li mmaniżżjar ta' portfolli, b'al dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, huwa eżentat mil-VAT skont din id-dispożizzjoni.

31 F'dak li jirrigwarda l-eżenzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(g), tad-Direttiva 2006/112, għandu jiżi kkonstatat li l-kunċett ta' "maniżżjar ta' fondi speċjali ta' investiment" ma huwiex iddefinit fid-Direttiva 2006/112. Il-Qorti tal-Ġustizzja madankollu speċifikat li t-tranżazzjonijiet koperti minn din l-eżenzjoni huma dawk li huma speċifiċi għall-attività tal-imprija ta' investiment kollettiv.

32 F'dan ir-rigward, mill-Artikolu 1(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 85/611/KEE, tal-20 ta' Diċembru 1985, dwar il-koordinazzjoni ta' liżenżji, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi li jirrelataw għal impriji ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 1, p. 139), kif emendata bid-Direttiva 2001/108/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-21 ta' Jannar 2002 (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 4, p. 302), jirriżulta li dawn huma impriji li l-uniku għan tagħom huwa l-investiment kollettiv, f'titoli trasferibbli u/jew f'assi likwidi finanzjarji oġrajn, ta' kapital miżbur mill-pubbliku, li l-funzjonament tagħom huwa sużżett għall-prinċipju ta' tixrid tar-riskju u li l-ishma tiegħu huma, fuq talba tat-titolari, mixtrija lura jew rimborsati, direttament jew indirettament, mill-assi ta' din l-imprija.

33 B'mod konkret, kif tosserva l-Avukat Ġenerali fil-punti 14 u 15 tal-konklużjonijiet tagħha, dawn huma fondi komuni li jiżbru fihom diversi investimenti jinżabru u jitqassmu fuq serje ta' titoli, li jistgħu jiżu mmaniżżjati b'mod effettiv sabiex jittejbu r-riżultati, u li fihom l-investimenti individwali jistgħu jkunu relattivament baxxi. Dawn il-fondi jimmaniżżjaw l-investimenti tagħom f'isimhom u għan-nom tagħom, filwaqt li kull klijent investitur ikollu sehem fil-fondi imma mhux fl-investimenti tal-fondi nfushom.

34 Min-naħa l-oġra, servizzi b'al dawk imwettqa minn Deutsche Bank fil-kawża prinċipali, jikkonfermaw ġeneralment l-assi ta' persuna unika, li għandhom ikunu ta' valur totali relattivament għoli sabiex l-immaniżżjar tagħom iżgħid. Il-persuna li timmaniżżja l-portfolli tixtri u tbiegħ l-investimenti f'isem u għan-nom tal-klijent investitur, u dawn jibqgħu proprjetà tiegħu matul il-perijodu kollu tal-kuntratt, u meta l-imsemmi kuntratt jintemm.

35 Konsegwentement, l-attività ta' mmaniżżjar ta' portfolli imwettqa minn Deutsche Bank, inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma tikkorrispondix għall-kunċett ta' "maniżżjar ta' fondi speċjali ta' investiment" fis-sens tal-Artikolu 135(1)(g) tad-Direttiva 2006/112.

36 Fir-rigward tal-portata tal-Artikolu 135(1)(f) ta' din id-direttiva, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li t-tranżazzjonijiet li jinvolvu azzjonijiet u fuq titoli oġra huma tranżazzjonijiet fis-swieq tat-titoli u li n-negozjar tat-titoli jinvolvi atti li jimmodifikaw is-sitwazzjoni legali u finanzjarja bejn il-partijiet (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-5 ta' Ġunju 1997, SDC, C-2/95, ġabra p. I-3017, punti 72 u 73, kif ukoll tal-5 ta' Lulju 2010, DTZ Zadelhoff, C-259/11, punt 22).

37 Għalhekk, il-kliem "tranżazzjonijiet [...] f'ishma [azzjonijiet]" fis-sens ta' din l-istess dispożizzjoni jirrigwardaw tranżazzjonijiet li jistgħu joġolqu, jibdlu jew itemmu d-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet fir-rigward ta' titoli (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-13 ta' Diċembru 2001, CSC Financial Services, C-235/00, ġabra p. I-10237, punt 33, u DTZ Zadelhoff, iżżitata iktar 'il fuq, punt 23).

38 Kif ġie kkonstatat fil-punt 23 ta' din is-sentenza, is-servizz ta' mmaniżżjar ta' portfolli

inkwistjoni fil-kawża prinċipali huwa essenzjalment ta' lita ta' qiegħ elementi jiġifieri, minn na'ha, ta' servizz ta' analiżi u ta' sorveljanza tal-assi tal-klijent investitur u, min-na'ha l-oħra, ta' servizz ta' xiri u ta' bejgħ ta' titoli veru u proprju.

39 Għalkemm is-servizzi ta' xiri u ta' bejgħ ta' titoli jistgħu jaqgħu ta' t il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, madankollu dan ma japplikax għas-servizzi ta' analiżi u ta' sorveljanza tal-assi, peress li dawn tal-aħħar mhux neqessarjament jinvolvu tranżazzjonijiet li jistgħu joqolqu, jibdlu jew itemmu d-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet fir-rigward ta' titoli.

40 Deutsche Bank u l-Kummissjoni Ewropea jsostnu li l-element essenzjali tas-servizz ta' mmaniġġjar ta' portfolli inkwistjoni fil-kawża prinċipali huwa t-tranżazzjoni attiva ta' xiri u ta' bejgħ ta' titoli, u li għal din ir-raġuni l-imsemmi servizz għandu jiġi eżentat mill-VAT skont l-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva 2006/112. Il-Finanzamt, l-istess b'għal Gvernijiet tal-Ġermanja, tal-Pajjiżi l-Baxxi u tar-Renju Unit, min-na'ha tagħhom iqisu li dan is-servizz għandu jiġi kkunsidrat b'ala wiegħed ta' analiżi u ta' sorveljanza, li ma huwiex eliġibbli li jibbenefika mill-eżenzjoni prevista f'din id-dispożizzjoni.

41 Madankollu, mill-punt 27 ta' din is-sentenza jirriżulta li ma huwiex possibbli li jiġi kkunsidrat li l-elementi li jiffurmaw dan is-servizz jikkostitwixxu għall-wiegħed servizz prinċipali u għall-ieqor servizz anqas illari. Fil-fatt dawn l-elementi għandhom jitqiegħdu fuq l-istess livell.

42 F'dan ir-rigward, hija qurisprudenza stabbilita li t-termini uqati sabiex jindikaw l-eżenzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 135(1) tad-Direttiva 2006/112 għandhom jiġu interpretati b'mod restrittiv, peress li dawn l-eżenzjonijiet jikkostitwixxu derogi mill-prinċipju ġenerali li jipprovdi li l-VAT tinqas fuq kull provvista ta' servizzi mwettqa bi qiegħ minn persuna taxxabbli (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-20 ta' Novembru 2003, Taksatorringen, C-8/01, qiegħ p. l-13711, punt 36, u DTZ Zadelhoff, iktar il fuq, punt 20).

43 Għalhekk, minqas l-fatt li l-imsemmi servizz jista' jittieqad inkunsiderazzjoni, għall-finijiet tal-VAT, biss fl-intier tiegħu, dan ma jistax ikun kopert mill-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva 2006/112.

44 Din l-interpretazzjoni hija kkonfermata mill-istruttura tad-Direttiva 2006/112. Fil-fatt, kif osservaw il-Gvernijiet tal-Ġermanja u tal-Pajjiżi l-Baxxi, l-immaniġġjar ta' "fondi speċjali ta' investiment" minn kumpanniji ta' mmaniġġjar speċjali, eżentat skont l-Artikolu 135(1)(g) tad-Direttiva 2006/112, jirrigwarda forma ta' mmaniġġjar ta' assi komposti minn titoli. Li kieku din il-forma ta' mmaniġġjar ta' assi permezz ta' titoli kienet diqgħ koperta mill-eżenzjoni fiskali ta' tranżazzjonijiet ta' titoli, stabbilita fl-Artikolu 135(1)(f) ta' din l-istess Direttiva, ma kienx ikun meqiegħ li tiġi introdotta eżenzjoni fir-rigward tagħha fl-Artikolu 135(1)(g) tal-imsemmija direttiva.

45 Fl-aħħar nett, għandu jiġi kkonstatat li l-prinċipju ta' newtralità fiskali ma jikkonfutax din il-konklużjoni. Kif osservat l-Avukat ġenerali fil-punt 60 tal-konklużjonijiet tagħha, fin-nuqqas ta' dispożizzjoni qiegħ dan il-prinċipju ma jippermettix li l-kamp ta' applikazzjoni ta' eżenzjoni jiġi estiż. Fil-fatt, l-imsemmi prinċipju ma huwiex regola tad-dritt primarju li tista' tiddetermina l-validità ta' eżenzjoni iktar huwa prinċipju ta' interpretazzjoni, li għandu jiġi applikat b'mod parallel mal-prinċipju li jgħid li l-eżenzjonijiet għandhom jiġu interpretati b'mod strett.

46 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet esposti iktar il fuq, ir-risposta għall-ewwel domanda magħmula għandha tkun li l-Artikolu 135(1)(f) jew (g) tad-Direttiva 2006/112 għandu jiġi interpretat fis-sens li mmaniġġjar ta' portfolli, b'għal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma huwiex eżentat mill-VAT skont din id-dispożizzjoni.

Fuq it-tielet domanda

47 Permezz tat-tielet domanda tagħha l-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk l-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112 għandux jiġi interpretat fis-sens li japplika biss għas-servizzi elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g) tal-imsemmija direttiva jew inkella jekk jinkludix ukoll is-servizzi ta' mmaniġġjar ta' portafoll, anki jekk din it-tranżazzjoni ma taqax ta' din id-dispożizzjoni tal-aħbar.

48 L-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2001/112 kien jipprova li, f'dak li jirrigwarda tranżazzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assigurazzjoni, li jinkludu ri-assigurazzjoni, bl-eżempjoni ta' kiri ta' kaxxiforti, il-post ta' provvista ta' dawn is-servizzi lil konsumaturi stabbiliti barra mill-Komunità, jew lil persuni taxxabli stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess Stat Membru b'għall-fornitur, għandu jkun il-post fejn il-konsumatur stabbilixxa n-negozju tiegħu jew għandu stabbiliment fiss li għalih ingħata s-servizz, jew, fin-nuqqas ta' post b'għal dan, il-post fejn huwa jkollu l-indirizz permanenti tiegħu jew fejn normalment ikun residenti.

49 Skont kliemha, din id-dispożizzjoni kienet intiża sabiex jiġi ddeterminat il-post fejn jitwettqu, għall-finijiet tal-VAT, tranżazzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assigurazzjoni, li jinkludu ri-assigurazzjoni. F'dan ir-rigward, l-imsemmija dispożizzjoni ma kienet tinkludi ebda riferiment għas-servizzi elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g). Min-naħa l-oħra din kienet tipprova biss eżempjoni waħda, jiġifieri dik ta' kiri ta' kaxxiforti.

50 Deutsche Bank, il-Finanzamt, il-Gvernijiet tal-Pajjiżi l-Baxxi u tar-Renju Unit kif ukoll il-Kummissjoni, huma kollha tal-opinjoni li l-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112 ma jistax ikun limitat għal dak tal-Artikolu 135(1)(a) sa (g) ta' din l-istess direttiva.

51 Il-Gvern Germani, filwaqt li jagħmel riferiment għall-punti 31 u 32 tas-sentenza tat-22 ta' Ottubru 2009, Swiss Re Germany Holding (C-242/08, għabra p. l-10099), isostni t-teżi kuntrarja. Skont dan il-Gvern, fl-imsemmija sentenza l-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat li l-funzjonament tajjeb u l-interpretazzjoni uniformi tas-sistema komuni tal-VAT jirrikjedu li l-kunċetti ta' "tranżazzjonijiet [...] ta' assigurazzjoni" u ta' "ri-assigurazzjoni", li jinsabu fid-dispożizzjonijiet tas-Sitt Direttiva 77/388 li jikkorrispondu għall-Artikoli 56(1)(e) u 135(1)(a) tad-Direttiva 2006/112, ma jiġux definiti b'mod differenti skont jekk dawn jintużaw f'waħda jew f'oħra minn dawn id-dispożizzjonijiet. Dan ir-raġunament għandu jkun applikabbli, b'analoġija, għat-"tranżazzjonijiet finanzjarji".

52 Madankollu, kif osservat l-Avukat Ġenerali fil-punt 69 tal-konklużjonijiet tagħha, il-motivazzjoni tas-sentenza Swiss Re Germany Holding, iktar 'il fuq, hija marbuta mal-fatt li l-Artikoli 56(1)(e) u 135(1)(a) tad-Direttiva 2006/112, kienu jużaw termini li huma essenzjalment identiġi f'dak li jirrigwarda l-assigurazzjoni, jiġifieri "transazzjonijiet [...] ta' assigurazzjoni, li jinkludu ri-assigurazzjoni" għall-wieġed u "assigurazzjoni u transazzjonijiet ta' ri-assigurazzjoni" għall-ieor.

53 Min-naħa l-oħra, ma teġistix rabta' apparenti bejn it-tranżazzjonijiet "bankarji" u tranżazzjonijiet "finanzjarji" msemmija fl-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112 u kwalsijasi tranżazzjoni fost dawk elenkati fl-Artikolu 135(1)(b) sa (g) ta' din id-direttiva. Ebda waħda minn dawn id-dispożizzjonijiet tal-aħbar ma kienu jużaw it-termini "bankarji" jew "finanzjarji". It-tranżazzjonijiet elenkati fihom kienu ta' natura finanzjarja u numru fosthom setgħu jitwettqu minn Banek, iħda mhux b'mod esklużiv. Iktar minn hekk, dawn kienu l-bogħod milli jirrapprezentaw lista eawrjenti ta' tranżazzjonijiet li jistgħu jitwettqu minn bank jew li jistgħu jiġu kklassifikati b'ala "finanzjarji".

54 Sa fejn l-immaniġġjar ta' portfolli imwettaq minn Deutsche Bank fil-kawża prinċipali huwa servizz ta' natura finanzjarja u sa fejn l-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112 ma għandux jiġi interpretat b'mod strett (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-26 ta' Settembru 1996, Dudda, C-327/94, għabra p. l-4595, punt 21, kif ukoll Levob Verzekering u OV Bank, iktar 'il fuq, punt 34 u l-urisprudenza iktar), għandu jiġi kkunsidrat li din l-attività, inkwantu tranżazzjoni

finanzjarja, taqa' ta't il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112.

55 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet esposti iktar 'il fuq, ir-risposta g'at-tielet domanda mag'mula g'andha tkun li l-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112 g'andu ji'i interpretat b'ala li ma japplikax biss g'as-servizzi elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g) tal-imsemmija direttiva, i'da wkoll g'as-servizzi ta' mmani'jar ta' portfolli.

Fuq l-ispejje?

56 Peress li l-pro'edura g'andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw'a prin'ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde'iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g'as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-'ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg'ux jit'allu lura.

G'al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-'ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde'iedi:

- 1) **Servizz ta' mmani'jar ta' assi permezz ta' titoli, b'al dak inkwistjoni fil-kaw'a prin'ipali, ji'ifieri attività remunerattiva fejn persuna taxxabli tie' u de'ijonijiet awtonomi dwar xiri u bejg' ta' titoli u te'egwixxi dawn id-de'ijonijiet permezz tax-xiri u tal-bejg' ta' titoli, huwa kompost minn ew' elementi li tant huma marbuta mill-qrib li jiformaw, o'ettivament, servizz ekonomiku wie'ed.**
- 2) **L-Artikolu 135(1)(f) jew (g) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi'jud, g'andu ji'i interpretat fis-sens li mmani'jar ta' assi permezz ta' titoli, b'al dak inkwistjoni fil-kaw'a prin'ipali, ma huwix e'entat mit-taxxa fuq il-valur mi'jud skont din id-dispo'izzjoni.**
- 3) **L-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112 g'andu ji'i interpretat b'ala li ma japplikax biss g'as-servizzi elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g) tal-imsemmija direttiva, i'da wkoll g'as-servizzi ta' mmani'jar ta' assi permezz ta' titoli.**

Firem

* Lingwa tal-kaw'a: il-'ermani'.